

## A polgármester javaslata a rendkívüli közgyűlésen a lakosság lisztellátásáról.

(Saját tudósítónktól.) A falusi nép érdekében interpellált gróf Tisza István az elmúlt héten a parlamentben, akik részére a gabona-, illetőleg lisztadagok felemelését követelte és erre az interpellációra válaszolt kedden herceg Windischgrätz Lajos, az ország közéletmezejének minisztere. Valóságos exozé volt, amit a most kezdődő közéletmezei esztendőről mondott és szavai alkalmasak arra, hogy országszerte elnémissanak minden egyéb vitát és erre az ügyre tereljék a közfigyelmet.

A jövő évi ellátás tekintetében az az alapelv vezérelt — mondotta a miniszter — hogy az ellátatlanok gabonával való hatóságai ellátása az egyes törvényhatóságok útján a községek bizassék. Megengedem, hogy a termelő községek területén az ellátatlanok egész évi szükségletüket a község útján a Haditerménytől megvásárolhassák. A község útján a Haditerménytől azért, mert szeptember 30-ig még a Haditermény szerepel mint eladó és még ez intézi a kiutalásokat. Ezután középponti lisztkiutalás a törvényhatóságok részére egyáltalában nem lesz, a minék folyamánaképpen a jövőben az egész országára hárul.

A miniszternek eme szavai feltétlenül ki kívánkoznak a hosszú beszédéből, mivel ezekben egyenesen a mi egyesztendeli kenyérrelátásunkat intézi el. Miután pedig a beszéd csupán nagy vonalakban festi meg az ellátás képét, kell hogy annak részleteit kellőképpen megvilágítsuk.

Ennek a községi gabonaellátási tervnek kétségtelenül az az értekezlet az alapja, a melyet két hét előtt tartottak a földművelésügyi miniszteriumban és amelyre a városok hatóságait is meghívták. Ott állapították meg az országban termelt gabonafélék összmenyiségét és azt, hogy ebből mennyire van szükség a lakosság ellátására. Ami ezen felül főlegként mutatkozott, az a hadseregé, Ausztriáé és a többi szövetségesé. Sorrend szerint nem így történt a megállapítás, mivel elsősorban a hadsereg és a szövetségesek szükségletét állapították meg és ami maradt, az lett a miénk, amde ez nem fontos, mivel a fejkvóta így is a tavalyi. Ebbe bele kell nyugodnunk.

Bokor Pál helyettes-polgármestertől és Balogh Károly tanácsnoktól tudjuk, hogy Szeged gabonatermése 1800 vagonban lett megállapítva. Ebből a termelők gazdasági szükséglet címén és yetőmag céljaira 1049 vagon tarthatnak meg, míg 751 vagon beszállítani tartoznak a Haditerménynek. Miután pedig Szeged nemtermelő lakosságának 980 vagon a szükséglete, tehát 237 vagon gabonát a Haditermény tartozik pótlásképpen szállítani.

Ezen a számításon alapszik bizonyára a miniszter kijelentése. Nem lesz rekvirálás, a községek megvásárolhatják a lakosság egész évi gabonaszükségletét, de ennek első feltétele, hogy a szegedi termelők beszállítsák a 781 vagon gabonát. A miniszter az elmúlt évek tapasztalataiból tudja, hogy mily fáradságos és mily költséges dolog a rekvirálás és főleg mennyire eredménytelen. Innen tehát a nagylelkűség, hogy nem akarja zaklatni a népet a rekvirálással. Ezt most már rábizza a helyi hatóságokra, ám lássák, hogyan boldogulnak. Ha képesek beszédni a termelőkre kivetett kontingenst, ám jó, akkor kiadhatják a lakosságnak a megállapított fejkvóta szerinti gabonát. Ha nem jön be a 751 vagon, a miniszternek akkor sem táj a feje. Ő ideadja a megállapított 237 vagon pótlást és a hatóság vagy összerakvirálja a hiányt, vagy leszállítja a lakosság lisztadagját.

Abból a bizonyos 781 vagon gabonából

eddig a fele sincs beszállítva és tartunk tőle, hogy a másik fele hiánytalanul soha sem kerül be a Haditermény magtárába. Amit azonban beszállítottak, az sincs már Szegeden, mivel tulnyomórészt prémiumos gabona volt, amit azért szettek összeszedni és öröltetni, hogy Ausztriának legyen kenyere. Ami tehát az új eljárásban jó lett volna, vagyis hogy a gabonát ne kelljen egyik törvényhatóság területéről a másikra szállítani, idejét multá. Másrészt Szeged tudvalevőleg nem buzatermő vidék és feltéve, hogy a termelők be is szállítanák a 751 vagon gabonát, abból legalább 500 vagon rozs lenne. Ennek felét feltétlenül be kellene cserélni búzára, mivel a rozsból tudvalevőleg csakis kenyérlisztet lehet örölni.

Ilyen körülmények között a szegedi termelők önzetlensége és a hatóság rátermettsége erős próbára lesz téve. Az bizonyos, hogy az ellátatlan lakosság szükségletéről mindenáron és idejekorán gondoskodni kell. Részletkérdés ugyan, de azért elsőrangú fontossága, hogy a város miként kívánja ezt az óriási mennyiségű gabonát, — amit meg kell vásárolnia — kezelni. Alkalmas raktára nincsen, de ha lenne is, annak kezelése, őrzése, a gabona időnkénti forgatása nagy költség-gel és felelősséggel járna. Megöröltetni az egész készletet nem szabad, mivel a liszt megromlana. Olyan megoldást kell tehát találni, ami a legkevésbé veszélyes és legkevésbé költséges. Erre pedig önként kínálkozik az, amit a lakosság tulnyomó része mindig követelt, hogy

a város adja el a gabonát mindazoknak, akik egész évi szükségletüket képesek és akarják is megvásárolni.

Ilyen módon a város mintegy 500 vagon gabona kezelésének költségeitől és fáradságától szabadulna meg, azonfelül mintegy három és fél millió korona költség befektetése

válna fölöslegessé. És végül, ami szintén nem utolsó szempont, nagy megnyugvás lenne a város lakosságára, ha mindenki, akinek ehhez módja van, a saját kamrájában őrizné a maga kenyereit.

Hogy ez a terv, valamint a város gabonaellátása egyáltalán lebonyolítható lesz-e, az ma még nyílt kérdés. A csütörtöki tanácsülésen ugyanis az a vélemény alakult ki, hogy a minisztériumi termésbecslés egyáltalán nem felel meg a tényleges termésnek. Erre nézve még a tanácsban sem egyhangú a vélemény és Somogyi Szilveszter polgármester a legnagyobb határozottsággal állítja, hogy a szegedi termés meg sem közelíti az 1800 vagon és szerinte legalább 500 vagonnal becsülték azt túl. Súlyosbítja a helyzetet, hogy ugyancsak csütörtökön érkezett le a közéletmezei miniszter terjedelmes leirata, amely együttes megállapodásnak deklarálja az 1800 vagonnyi termést és már most azzal fenyeget, hogy csak az esetben adja ki a 237 vagon pótlékot, ha a szegedi termelők valóban leszállítják a reájuk eső kontingenst. Ha ez meg nem történik, akkor a legszigorubb megtorlás következik és a hiányt a termelők gazdasági és háztartási szükségletéből fogják fedezni.

A polgármesternek ezzel szemben az az álláspontja, hogy a miniszter tévedésben van a termést illetően és Budapestre szándékozik utazni, hogy ezt a tévedést kimagyarázza. A felelősséget azonban a következményekért semmiesetre sem vállalja és az augusztus 14-én tartandó rendkívüli közgyűlésen javasolni fogja, hogy a közgyűlés feliratban kérje a kormánytól a sérelmes megállapítás megváltoztatását.

Egyszóval a város lisztellátása a lehető legbizonytalanabb. A cséplés eddigi eredménye körülbelül 800 vagon, ez még a termelők szükségletét sem fedezi, a Haditermény raktárába beszállítottak 80 vagon, szóval a kontingens egy tizedrészét. Ez bizonyos. Ennél csak az bizonyosabb, hogy a városi lakosságnak semmi oka sincs lelkesedni az új rendszerért, amely első hallásra oly tet-szetős volt.

## Earl Julia gyilkosainak tárgyalásán.

— A Délmagyarország bécsi munkatársától. —

Bécs, augusztus 7.

Mire e sorok napvilágot látnak, a bécsi nagy pörben az esküdtek már kimondták a hétnél több igent, a törvényszék meghozta az ítéletét s az utóbbi idők bűnügyi krónikájának legszenzációsabb fejezete is véget ért: az utolsó szó kimondatott s ami ezután következik majd, az csak fizikai végrehajtása lesz a legsúlyosabb ítéletnek, amit az emberi igazságszolgáltatás emberrel szemben hozhat. Mert nem volt senki a rogyásig megtelt tárgyaló teremben, aki az ítélet kiszabásában kételkedett volna: Davit Emmora a kötélt általi halál vár, míg Earl Julia tulajdonképeni gyilkosa hosszú, 15 évig tartó fegyházzal menekül meg fiatal kora révén az ugyancsak jogosan kijáró halálbüntetéstől.

A tárgyalás szinte elképzelhetetlen izgalomban tárgyalja az egész várost. A Landesgericht hatalmas épületét beláthatatlan tömeg lepi el, amely két utcának a forgalmát megakasztja s amely mind a kis tárgyalóterembe szeretne bejutni. Eddig Bécsben csak a vásárcsarnok tájékán álltak fel így tömegben az emberek, jobbra persze nők, akik természetesen itt is tulnyomó többségben vannak. Valami különbség mégis csak van az itt és a vásárcsarnok előtt álldogáló hölgyközönség között: itt nem rongyok takarják be a leginkább fiatal és szép — női testeket, hanem ezer koronákat érő selyemtoalettek s a fülekből alácsüngő briliánsok valóban nem nyomorról beszélnek.

Mindenki látni szeretné, látni akarja az elegáns gonosztevőt, aki a gyilkosság elkövetése után határtalan izgalomban tartotta a

várost, s akinek ártatlanságát a meggyőződés esküjével pecsételte volna meg annak idején igen sok bécsi nő. S az elegáns gonosztevő most a komor tárgyaló teremben a vádlottak padján ül. Mellette egy ő, ennek viszont a fővádlott, az alig tizenhét éves Franke Kurt a szomszédja. Minden szem rájuk mered. A két gyilkos hosszú ideig tudomást sem akar venni a jelenlevőkről. Maga elé bámul mindegyik. Különösen a Davit csodálatosan nyugodt magatartása ingerli a közönség idegeit. Szinte negyed óráig bámul maga elé, egy arcizma sem rándul meg, amikor az ügyész a tárgyalás folyamán a súlyos keresztkérdések özönével árasztja el. Meglátszik rajta, hogy minden igyekezetével imponálni akar a közönségnek. Már az öltö-zéke is azt a célt szolgálja. Feltűnő elegancia jellemzi az öltözködését, modern szabású fekete zsáket van rajta, csikos nadrág, selyem harisnya és betétes lakcipő. Fehér pöttyes fekete nyakkendője is elárulja, hogy feltűnő gondossággal kötötték meg. És a tárgyalás legizgalmasabb időpontjában Davit hirtelen a nyakkendőjéhez kap, megigazitja, aztán mélyen fekvő fekete szeméit végig jártatja a galéria közönségén. Viaszk-sárga arcát nem festi pirosra a tárgyalás legizgalmasabb jelenete sem.

A fiatal Franke még az öltözködésben is utánozni kívánja mesterét. Rajta is jószabású zsáket van. Hidegvér dolgában sem igen akar elmaradni Davit Emmo mögött s ez, úgy látszik, nem is esik nehezére, mert ki-dülledt nagy kék szeméire — csupa ártatlanság sugárzik ki belőlük — hiába erősz-